Naar een beleidskader zonne-energie voor West Betuwe

Alex de Meijer

7 mei 2019

Samen voor mooie en duurzame provincies

de **natuur** en **milieu**federaties

Alex de Meijer

Gelderse Natuur en Milieufederatie

Advies en inspiratie voor beleid, participatie, draagvlak, ruimtelijke inpassing en coöperatieve ontwikkeling wind- en zonne-energie

Van weerstand naar beleid

- Weerstand tegen zonnevelden op landbouwgrond en in mooie landschappen zien we overal. Begrijpelijk en terecht
- Kunnen we er aan ontkomen? Nee, zonnevelden zijn nodig
- Áls het moet, dan op ‘onze’ voorwaarden. Dus stevig beleid
- West Betuwe: in participatief proces opstellen beleidskader. Leren van ervaringen elders, inbreng van álle stakeholders
- di. 21 mei 13.00-17.00: 1e werkatelier over RES en beleidskader zon - *vraag aan raadsfracties*

De opgave

- Regionaal (RES) en West Betuwe: doel voor 2030 in op te wekken TJ vaststellen
- West Betuwe: tussendoel voor zonne-energie voor 2023, biedt gelegenheid om te leren/evalueren *(en laat ruimte voor slimme netinpassing, met na 2023 ook combinatie met meer windenergie)*
- Zonne-energie graag op daken, ‘zonneladder’ toepassen voor andere locaties
- Opbrengst en eigendom zoveel mogelijk lokaal
- Zo objectief mogelijk toetsingskader voor initiatieven

Constructieve zonneladder

1. Op daken

Maar:

- Véél eigenaren
- Bedrijven: daken soms niet geschikt, geen *core business*, verzekering, eigenaar-huurder, kosten aansluiting

Oplossingen:

- Samenwerken voor netaansluiting?
- Verplichting bij nieuwbouw?
- Subsidieregeling asbestdaken?
- Initiatiefnemer zonneveld óók zon op nabijgelegen daken laten organiseren?
- Zonne-consulent, ontzorgen?

2. ‘No regret’

- Overdekking parkeerterreinen
- Oude vuilstortplaatsen, locaties bodemsanering
- Bermen, taluds en geluidsschermen of -wallen van infrastructuur (wegen, dijken, spoorwegen)
- Loze ruimte bedrijventerreinen
- Blusvijvers, gietwaterbassins e.d.

Maar:

- Lijnvormig langs infra lastige *business case*
- Bij wegen extra geluidhinder door reflectie op hard oppervlak panelen
- Ook ruimte voor vegetatie en insecten e.d. nodig

Reken je niet rijk in hoeveel energie 1. en 2. samen kunnen opleveren!

3. Dubbel ruimtegebruik

- Verworven gronden met pas op lange termijn bouwbestemming, veelal nabij stads- of dorpsrand (inrichting mede als recreatiepark; voordeel: dichtbij gebruikers, dichtbij onderstation)

- Waterplassen met weinig natuurwaarde (max. bedekkingspercentage i.v.m. recreatief gebruik, ecologie)

- Landbouwgrond
  - inefficiënte gronden *(bijv. inzet als buffer langs natuur)*
  - combinatie met windenergie *(optimale business case, netinpassing)*
  - innovatie *(bijv. combineren met bessenteelt)*

4. Grootschalig enkelvoudig op landbouwgrond

Als laatste, want: minder wenselijk in landschap en negatief effect op grondprijzen en landbouwstructuur

Maar:

- Interessant voor individuele boeren
- Initiatiefnemers melden zich zelf
- Snel grote slagen te maken in hectares (en dus MWh)
- Optie: grond*pool*, mogelijkheid kavelruil

interview met Herbert Verploegen in gemeente Beuningen (Winssen, 130 melkkoeien), voorzitter van ZLTO afdeling Rijk van Nijmegen

Locatiekeuze en ontwerp

Op basis van te doorlopen proces en gebiedskenmerken uiteenlopende keuzes mogelijk

Bijvoorbeeld:

- Randvoorwaarde: altijd tenminste 20% oppervlak onbedekt doorheen de hele kavel? (voor bodemstructuur)
- Sommige locaties uitsluiten? (natuur-gebieden zíjn al uitgesloten)
- Verschillende voorwaarden per landschap? (open kommengebied, Nieuwe Hollandse waterlinie, Lingelandschap, langs infrastructuur, nabij dorpen…)
- In ontwerp kavelstructuur volgen, groen dooraderen en omkaderen?
- Enkele grootschalige velden of meer en kleinschaliger? (in laatste geval: velden tot 2 hectare onder voorwaarden vergunningvrij?)

Revenuen voor de omgeving

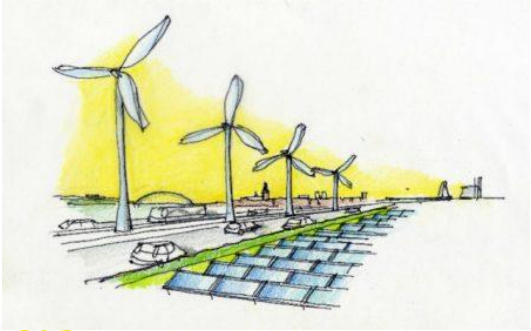

Zonnepark
De Groene Weuste

- Maatschappelijke opgaven meekoppelen? (werk, voorzieningen, natuur/landschap)
- Vergoedingen omwonenden?
- Omgevings- of landschapsfonds?
- Financiële participatie?
- 50% lokaal (coöperatief) eigendom? (met mogelijkheid af te wijken)

Weerslag in beleidskader

- Op te wekken TJ in 2023 per ‘segment’? (= vergunning en bestemmingsplan, indien nodig, nog in déze raadsperiode vast te stellen)
- Aantal harde randvoorwaarden voor alle projecten?
- Concrete acties voor zonneprojecten op voorkeurslocaties?
- ‘Beauty contest’ voor initiatieven? (bijv. m.b.v. toetsingskader met per onderdeel te behalen aantal punten - de beste gaan door tot vastgesteld max. aantal ha. voor 2023)
- Toetsingscommissie?
- Afspraak over evaluatiemoment en vaststellen beleid voor ná 2023?

Vragen?

Mini-atelier: Hoe kan West Betuwe het gesprek voeren?

In groepen van 5 personen:

1. Opties voor zon en wind tekenen
2. Vragen stellen, argumenten uitwisselen (waarom, wat,…)
3. Niet: nu keuzes maken

Plenair:

- Vragen en argumenten verzamelen
- Conclusies voor beleidskader zonne-energie
- Conclusies voor ruimteateliers RES

FruitDelta Rivierenland